

ADVIESRAPPORT

‘Andisiva kakuhle Isi ngesi’

JULI 2014

Janna Reitsma, student Stenden
Hogeschool te Leeuwarden

SAMENVATTING

Het onderzoek 'Andisiva kakuhle Isi ngesi' is gericht op het ontwikkelen van Engels als instructietaal. Er is onderzocht welke interventies kunnen bijdragen aan een beter begrip van Engels als instructietaal binnen grade 4 van Qhayiya primary school in Bathurst, Zuid Afrika.

'Andisiva kakuhle Isi ngesi' is Xhosa voor 'Ik begrijp geen Engels'. Deze titel is gekozen omdat dit het grootste probleem is waar men tegen aanloopt op de basisscholen in Zuid Afrika. Als men de taal niet verstaat, hoe kun je de lessen dan begrijpen?

Doormiddel van een literatuur onderzoek, observaties, interviews en deskresearch is er gekeken welke taalbenadering(en) het beste bij de school passen. Hierin worden begrippen zoals immersie onderwijs, transitioneel onderwijs, CLIL approach en translanguaging nader uitgelegd. Ook is er gekeken naar de uitdagingen binnen het Zuid-Afrikaanse onderwijs, om te kijken of dit invloed heeft op de Engelse instructietaal.

Naar aanleiding van dit onderzoek is er een advies rapport geschreven met de gevonden interventies. Deze interventies zijn gebaseerd op de taalbenaderingen immersie onderwijs en CLIL approach. De interventies staan beschreven in verschillende categorieën. Zo wordt er advies gegeven welke interventies er gedaan kunnen worden op instructie niveau, bij de leerkracht, bij de leerlingen in het pedagogisch leerklimaat in het algemeen.

Naast de interventies gebaseerd op de taalbenaderingen is er ook een ander advies uitgebracht. Dit heeft te maken dat de onderzoeker in het onderzoek geconstateerd heeft dat de leerlingen de Engelse instructie pas goed kunnen begrijpen als de basisbehoeften goed zijn ontwikkeld. Met de basisbehoeften wordt bedoeld dat een kind emotioneel vrij moet zijn, zelfvertrouwen heeft en nieuwsgierig is. Als deze basisbehoeften goed ontwikkeld zijn, kan er gewerkt worden aan de interventies op het taalbenadering. Wederom zijn deze interventies op instructie niveau, leerkracht niveau, leerlingen en het pedagogisch leerklimaat.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	1
Inleiding.....	3
Advies.....	5
Conclusie	11
Bronvermelding.....	13
Bijlagen.....	14
Voorbeelden alternatieve straffen.....	14
Trots op gesprekken.....	15
Indeling niveau leerlingen	19
Portfolio	20

INLEIDING

Dit advies rapport is gebaseerd op het onderzoek wat is uitgevoerd door Janna Reitsma, PABO student van Stenden Hogeschool Leeuwarden. Het onderzoek gaat over Engels als instructietaal. Op Qhayiya primary school in Bathurst, Zuid-Afrika, worden vanaf grade 4 voor de leerlingen in deze grade alle lessen voor het eerst in het Engels gegeven. Omdat tot grade 3 in het Xhosa les gegeven wordt, is deze overschakeling van instructietaal een grote overgang. Leerlingen begrijpen de Engelse uitleg van de leerkracht niet en kunnen daardoor de verwerking niet maken. De leerkrachten ervaren dit als een groot probleem.

Resultaten van de eerste term van het schooljaar 2014 wijzen uit dat alleen de meerderheid van grade 4 slaagt op wiskunde (77%). Op de rest van de vakken is meer dan de helft gezakt. Leerkrachten geven zelf aan dat zij denken dat het probleem ligt bij dat veel kinderen niet kunnen lezen en schrijven in Engels, maar sommigen ook niet in Xhosa.

	No. learners	No. passed	No. failed	% passed	% failed	Level 7 80-100%	Level 6 70-79%	Level 5 60-69%	Level 4 50-59%	Level 3 40-49%	Level 2 30-39%	Level 1 0-29%
Home language (Xhosa)	96	42	54	44	56	-	-	1	16	25	23	31
First additional language (English)	96	36	60	37	63	-	1	-	8	27	30	30
Mathematics	96	74	22	77	23	28	8	3	14	21	9	13
Natural sciences	96	30	66	31	69	-	-	1	6	17	30	42
Social sciences	96	25	71	26	74	-	3	5	9	8	20	51
Life skills	96	10	86	10	90	-	-	-	2	8	30	56

Schema 1: results term 1, grade 4 a and b.

Levels:

7	outstanding achieved	80-100%
6	meritorious achieved	70-79%
5	substantial achieved	60-69%
4	adequate achieved	50-59%
3	moderate achieved	40-49%
2	elementary achieved	30-39%
1	not achieved	00-29%

Naar aanleiding daarvan is een onderzoek gestart met de onderstaande hoofd- en deel vragen.

De volgende onderzoeksvraag staat in het onderzoek centraal:

Welke interventies kunnen, binnen grade 4 van Qhayiya primary school, bijdragen aan een beter begrip van Engels als instructietaal?

Uit bovenstaande onderzoeksvraag zijn de volgende deelvragen tot stand gekomen:

- Op welke wijze wordt Engels als instructietaal geïntroduceerd?
- Door middel van welke taalbenadering op basis van de tweetalige onderwijs vormen van Baker en Jones (1998) zullen de leerlingen van grade 4 Engels als instructietaal beter kunnen begrijpen?
- Wat zijn de verschillen en overeenkomsten wanneer de gekozen taalbenaderingen worden vergeleken? AANPASSEN
- Welke interventies gebaseerd op de gekozen taalbenadering(en) kunnen geïntroduceerd worden binnen Qhayiya primary school?

Om een goed advies te geven is er voor gekozen om het advies uit te brengen op basis van de hoofd- en deelvragen. Deze zullen beantwoord worden en daarin zal het advies uitgebracht worden. In de bijlagen zijn een aantal praktische voorbeelden te vinden. Deze worden in het advies rapport verwezen.

Randvoorwaarden voor de oplossing

Het advies wat uit dit onderzoek komt, moet aan de volgende randvoorwaarden voldoen:

- Het advies moet passen bij de visie en missie van Qhayiya Primary School
- Het advies moet weinig tot geen geld kosten, indien er geadviseerd wordt dat er materiaal aangeschaft moet worden, zullen deze materialen indien mogelijk van kosteloos materiaal gemaakt kunnen worden
- Het advies moet rekening houden met de mogelijkheden van input van leerkrachten, leerlingen en het managementteam

Op welke wijze wordt Engels als instructietaal geïntroduceerd?

Het beleid van de school is gebaseerd op het National Curriculum Statements Grades R-12 wat gemaakt is door de overheid. In dit document staat beschreven waar het onderwijs in Zuid-Afrika aan moet voldoen. Hier staat ook in beschreven hoe het taalonderwijs wordt vormgegeven. Voor de Intermediation Phase, waar grade 4 onder valt, geldt het volgende:

De home language, of te wel de omgangstaal, is de eerste taal die de kinderen kennen. Op dit niveau van taal wordt gekeken naar de interpersoonlijke communicatie. Ook wordt er gewerkt aan de cognitieve ontwikkeling van de taal. Dit is het toepassen van de taal in de maatschappij. De vaardigheden luisteren, spreken, lezen en schrijven worden hier geoefend.

The First Additional Language is een taal wat niet de omgangstaal betreft. Het is een tweede taal die naast de home language ontwikkeld wordt. In Zuid Afrika leren de meeste kinderen hun tweede taal, de Engelse taal, verder ontwikkelen als ze in grade 4 zitten. Dit betekent dat er een hoog niveau in Engels behaald moet worden aan het einde van grade 3. De kinderen moeten kunnen lezen en schrijven in het Engels. Het is wel zo dat wanneer de leerlingen voor het eerst naar school gaan, ze geen kennis hoeven te hebben van de tweede taal. In de eerste jaren wordt er geoefend om de taal te leren spreken en de basis interpersoonlijke communicatie vaardigheden worden geoefend. In grade 2 en 3 wordt er begonnen met literatuur zodat de leerlingen ook leren lezen en schrijven in de tweede taal.

Het taalbeleid van Qhayiya primary school sluit hier bij aan. Er wordt beschreven in het schoolbeleid dat de visie op het taalonderwijs is om, indien mogelijk, zoveel mogelijk in de moedertaal les te geven. Daarmee wordt bedoeld dat er vanaf grade 4 wel Engelse les gegeven moet worden maar Xhosa nog steeds als moedertaal ontwikkeld wordt.

In grade 4 is de instructietijd voor de talen als volgt. Voor Xhosa, de Home language, wordt zes uren aan instructie ingeroosterd. Voor Engels, de First Additional Language, vijf uren per week.

Uit de observaties is gebleken dat er in de praktijk meer gebruik gemaakt wordt van de moedertaal dan eigenlijk zou moeten. In grade 4 moet de leerkracht zijn lessen volledig aanbieden in het Engels. Ook de taal die onderling gesproken wordt is dan Engels. De observaties wezen uit dat er in de lessen voor meer dan 50% gebruikt wordt gemaakt van de moedertaal.

Geconcludeerd kan worden dat Engels als First Additional Language, of te wel als tweede taal wordt aangeboden. Daarbij krijgen de leerlingen per week vijf uren aan instructie. Wat daarbij opvalt, is dat er meer instructie voor Xhosa gegeven wordt dan Engels. Ook wordt er tijdens de lessen veel gebruik gemaakt van de moedertaal als ondersteuning om de instructie uit te leggen en het contact met de leerlingen. Doordat er in de Engels gesproken lessen als nog veel Xhosa gesproken wordt, wordt de tweede taal niet optimaal ontwikkeld.

Door middel van welke taalbenadering op basis van de tweetalige onderwijs vormen van Baker en Jones (1998) zullen de leerlingen van grade 4 Engels als instructietaal beter kunnen begrijpen?

In het literatuur hoofdstuk is het schema van Baker en Jones (1998) over tweetalig onderwijs te vinden (zie pagina 14/15). De onderwijs vormen die het beste bij het Zuid-Afrikaanse onderwijs passen zijn immersion en transitioneel onderwijs.

De eerste onderwijsvorm is immersion. Dit is de vorm van tweetalig onderwijs wat men graag op de scholen in Zuid-Afrika wil zien. Immersion onderwijs wordt ook wel de onderdompelingsmethode genoemd. Op de zogeheten onderdompelingscholen wordt de minderheidstaal als voertaal in de klas voor de leerlingen die thuis de meerderheidstaal spreken. Het doel van deze vorm van tweetalig onderwijs is om volledige tweetaligheid te bereiken. De kinderen worden ondergedompeld in de tweede taal. Het idee hierachter is dat de meerderheidstaal buiten school voldoende aan bod komt, om die taal bij de kinderen te kunnen ontwikkelen. Het immersion onderwijs systeem kan ook nog onderverdeeld worden in de dubbele onderdompeling. In dit geval spreekt de helft van de kinderen de minderheidstaal en de andere helft de meerderheidstaal. De lessen worden in beide talen gegeven, de helft van de lestijd in de minderheid taal en de andere helft in de meerderheidstaal. (Fries aan bod 2005)

Echter wordt er een andere onderwijsvorm gezien op de scholen. Dit is namelijk het transitioneel tweetalig onderwijs. Er wordt binnen de zwakke vormen van tweetalig onderwijs minder rekening gehouden met de tweetalige situatie van de school. Een van de twee talen wordt het hele schoolprogramma belangrijker gevonden dan de andere. Bijvoorbeeld een transitioneel-tweetalig programma gebruikt de meerderheidstaal van de schoolkinderen als opstap naar het aanleren van de minderheidstaal. Men gebruikt dus de meerderheidstaal als pedagogisch-didactische reden om de kinderen de meerderheidstaal te leren. (Fries aan bod 2005)

De visie op taal in de school is het lesgeven zoveel mogelijk in de moedertaal, indien mogelijk. Het aanbieden van tenminste één andere taal dan de moeder taal moet aangeboden worden. Daarnaast wordt er in de missie beschreven dat Xhosa als moedertaal ontwikkeld moet worden en Engels als tweede taal (of te wel de First Additional Language)

In grade 4 is de instructietijd voor de talen als volgt. Instructietijd voor de omgangstaal, Xhosa, per week is 6 uur. De instructietijd voor de tweede taal, Engels, per week is 5 uren.

Op basis van het literatuuronderzoek, deskresearch en observaties is de onderzoeker tot de volgende conclusie gekomen.

Beide onderwijs vormen, zowel immersion onderwijs als transitioneel onderwijs, komen voor op Qhayiya primary school. Het transitioneel onderwijs is vooral waar te nemen in de klassen R tot en met 3. Hier wordt in de moedertaal les gegeven en wordt Engels gegeven als vak. Het immersion onderwijs is waar te nemen vanaf grade 4. Daar worden de leerlingen ondergedompeld in de Engelse taal. Vanaf deze grade is dit de instructietaal. Wel wordt er door de onderzoek geconstateerd dat ondanks alle lessen in het Engels zijn er nog veel gebruikt gemaakt wordt van de moedertaal als ondersteuning.

De onderwijsvorm, op basis van Baker en Jones (1998), die het beste bij Qhayiya primary school past is het immersion onderwijs. Dit heeft te maken met het taalbeleid van de school maar ook het nationaal curriculum wat voor geheel Zuid Afrika telt.

Welke andere taalbenadering sluit aan op de gekozen taalbenadering volgens Baker en Jones (1998)?

Er is voor gekozen om twee taalbenaderingen met elkaar te vergelijken. Dit zijn CLIL approach en translanguaging. Er is voor deze twee taalbenaderingen gekozen op basis van het literatuur onderzoek naar tweetalig onderwijs. Daar werd beschreven dat het immersion onderwijs en het transitioneel onderwijs het meest gezien worden in Zuid Afrika. Naar aanleiding daarvan is er voor gekozen om de taalbenaderingen CLIL approach en translanguaging nader te onderzoeken. De reden is hier voor dat het de oorsprong van CLIL approach te vinden is het immersion onderwijs. In deze vorm van onderwijs worden de leerlingen ondergedompeld in een andere taal. Translanguaging heeft veel raakvlakken het transitioneel onderwijs, aangezien daar de ene taal belangrijker gevonden wordt dan de andere taal. In translanguaging zien we dan ook dat in de ene taal vooral het spreken en schrijven wordt geoefend en in de andere taal het lezen en luisteren.

Overeenkomsten in de taalbenaderingen is dat het bij beide gaat om het ontwikkelen van twee talen, waarbij een van de talen de minderheidstaal is. Echter worden de leerlingen bij CLIL approach ondergedompeld in één taal terwijl bij translanguaging een combinatie gemaakt wordt van beide talen. Qua materiaal moet bij CLIL approach alles in een taal aangeboden worden. Terwijl bij translanguaging alles tweetalig aangeboden moet worden, met name de visualisering in het klaslokaal. Dit betekent dat er voor translanguaging meer materiaal nodig is dan voor CLIL approach. Voor de leerkracht vraagt translanguaging meer voorbereiding dan CLIL approach. Dit heeft te maken met het volgende. De boeken in het onderwijssysteem in Zuid Afrika zijn vanaf grade 4 al volledig in het Engels. Dit komt dus ten goede van CLIL approach. Zou men hier willen werken met translanguaging zouden veel van deze materialen weer vertaald moeten worden naar Xhosa. Dit vraagt dus weer extra inspanning van de leerkracht. Voor de leerlingen is CLIL approach in het begin lastiger dan translanguaging. Dit heeft te maken met dat bij CLIL approach er helemaal geen gebruik gemaakt mag worden van de moedertaal. Het is een volledige onderdompeling in één taal. Bij translanguaging wordt gebruik gemaakt van beide talen en zal voor de leerlingen veiliger voelen.

Kort samengevat:

	Talen	Materiaal	Leerkracht	Leerling
CLIL approach	Onderdompeling in één taal.	Alles eentalig aanbieden.	Minder voorbereiding in lessen	Veiligheid is minder groot doordat er geen gebruik gemaakt wordt van moedertaal.
Translanguaging	Gebruik maken van twee talen	Alles tweetalig aanbieden	Meer voorbereiding in lessen, vertalen naar een van de twee talen	Veiligheid is groter doordat er gebruikt gemaakt wordt van moedertaal

Schema 2; samenvatting verschillen en overeenkomsten taalbenaderingen

De taalbenadering die het beste aansluit bij de keuze gebaseerd op Baker en Jones (1998) is CLIL approach. Eerder werd het verband al beschreven dat CLIL approach in vorm van immersie onderwijs is. CLIL approach past het beste bij Qhayiya primary school omdat de leerling volledig wordt ondergedompeld in een andere taal, in dit geval het Engels. Ook past deze benadering het beste bij de school omdat deze het minste werk voor de leerkracht is. aangezien de werkdruk van de leerkrachten hier hoogt ligt, kunnen zij er niet veel extra werk meer bij hebben.

Welke interventies gebaseerd op de gekozen taalbenadering(en) kunnen geïntroduceerd worden binnen Qhayiya primary school?

De gekozen taalbenaderingen zijn het immersieonderwijs op basis van Baker en Jones (1998) en daarbij aansluitend het CLIL onderwijs, wat voortkomt uit het immersie onderwijs. Op basis van deze twee taalbenaderingen kunnen de volgende interventies op Qhayiya primary school geïntroduceerd worden. De indeling van deze interventies is gebaseerd de code set die gemaakt is tijdens de datapreparatie en ook gebruikt is in het weergeven van de resultaten.

Instructie (*Engels als instructietaal, moedertaal als ondersteuning, herhaling*)

Bij de taalbenaderingen immersie onderwijs en CLIL approach moet de instructie uit een taal bestaan, in dit geval de Engelse taal. Engels is dan, zo ook beschreven in het taalbeleid van de school en het nationaal curriculum, de instructietaal. Bij CLIL onderwijs mag er wel gebruik gemaakt worden van een aantal woorden in de moedertaal, in dit geval Xhosa. Deze woorden bestaan dan uit kernwoorden om de instructie van de leerkracht te versterken. Belangrijk is bij deze taalbenaderingen dat de opdrachten worden herhaalt. Doordat een leerling de instructie vaker hoort, zal hij het, ondanks dat er bijna geen Xhosa gebruikt wordt, beter verstaan.

Pedagogisch leerklimaat (*Klaslokaal, materiaal, visualisatie*)

Zoals hierboven beschreven staat mag er tijdens de instructie gebruikt gemaakt worden van een aantal kernwoorden die de instructie versterken. Belangrijk is bij CLIL onderwijs dat deze worden gevisualiseerd worden voor de leerlingen. Dit is eenvoudig te doen door de woorden op het bord te schrijven. Zijn er woorden die in het gehele hoofdstuk steeds naar voren komen is het aan te raden om deze woorden op te hangen in de klas, zodat ze altijd zichtbaar zijn voor de leerlingen. Verder is het visualiseren van de lesstof erg belangrijk. Dit ter ondersteuning van de lesstof. Deze visualisering kan op het bord maar ook op de prikborden achter in de het klas lokaal. Gebruik afbeeldingen uit bijvoorbeeld de krant of tijdschriften, zodat het nieuws actueel is. Ook kan er werk van de kinderen hangen wat over het zelfde thema gaat. Materiaal wat langer gebruikt kan worden, wordt aangeraden om te plastificeren.

Leerkracht (*leerkracht gedrag, administratie, lesgeven*)

Het lesgeven zal de leerkracht volledig in de onderdompelingstaal, in dit geval het Engels moeten geven. Het is van belang dat de leerkracht ook tegen de leerlingen in deze taal spreekt zodat de kinderen wennen aan Engels als omgangstaal. Alleen de kernwoorden die de instructie versterken mogen in het Xhosa aangeboden worden. Verder is het een voordeel voor de leerkracht dat in deze taalbenadering geen extra administratieve taken zitten. De boeken zijn al volledig in het Engels. Verder zijn de kernwoorden makkelijk op te schrijven. Het klaslokaal voorzien van materiaal hoeft de leerkracht niet alleen te doen. Leerlingen kunnen ook afbeeldingen in tijdschriften of de krant zoeken. Bewaar daarom altijd oude kranten en tijdschriften zodat deze nog een keer gebruikt kunnen worden.

Leerlingen (*niveau, leeftijd, resultaten, omgeving*)

Voor de leerlingen zal deze taalbenadering het meeste wennen zijn. Zij zijn namelijk gewend om in hun moedertaal te spreken met de klasgenootjes en de leerkracht. Ook dit zal zoveel mogelijk beperkt moeten worden. Leerlingen moeten leren om in de Engelse taal gesprekken te kunnen voeren. In het begin zal dit de leerlingen uit hun veilige zone halen. Later, als zij dit vaker hebben geoefend, zal het beter gaan en zullen leerlingen dit ook als vanzelfsprekend ervaren. Leerlingen ontwikkelen de gesprekstechnieken in de moedertaal buiten school in hun eigen omgeving. Wat betreft het niveau van de leerlingen, kan iedereen taal sterk of zwak CLIL onderwijs volgen.

Welke interventies kunnen, binnen grade 4 van Qhayiya primary school, bijdragen aan een beter begrip van Engels als instructietaal?

De interventies op basis van de taal benaderingen immersie onderwijs en CLIL onderwijs staan in de deelvraag hiervoor beschreven. Echter wordt er bij de hoofdvraag niet alleen gekeken naar de interventies die geïntroduceerd kunnen worden op basis van een taalbenaderingen, maar ook naar interventies in het algemeen. Tijdens het onderzoek is de onderzoek tegen een aantal belemmerde factoren aangelopen. Deze staan in de methodologie beschreven als het gebrek aan basisvaardigheden. Naar aanleiding van deze basisvaardigheden zal er een lijst met interventies gemaakt worden die geïntroduceerd kunnen worden voordat er gewerkt kan worden aan de interventies wat betreft de taalbenaderingen.

Op basis van de cirkel van basisontwikkeling van Frea Jansen Vos (2008) zullen de interventies gebaseerd zijn. Ook zal er een link worden gelegd naar dezelfde set codes die gebruikt zijn tijdens de datapreparatie, de resultaten en het beantwoorden van een van de deelvragen.

Om tot een goed leerproces te komen zijn er een aantal voorwaarden waar de leerlingen aan moeten voldoen. De eerste drie kenmerken zijn nieuwsgierig, emotioneel vrij zijn en zelfvertrouwen hebben. Als deze drie kenmerken goed ontwikkeld zijn bij de leerlingen, zullen zij beter in staat zijn om de lesstof op te pakken. Hieronder staan de interventies beschreven hoe deze kenmerken ontwikkeld kunnen worden.

Instructie (*Engels als instructietaal, moedertaal als ondersteuning, herhaling*)

Engels als volledige instructietaal is voor veel leerlingen een onveilige situatie. Tot en met grade 3 hebben de leerlingen instructie gevolgd in Xhosa. De overgang om alles daarna in grade 4 volledig in het Engels te volgen is groot. Doordat de leerlingen de taal niet goed beheersen durven ze niet altijd in het openbaar te spreken. Dit heeft maken het zelfvertrouwen van de leerlingen. Om de leerlingen hier tegemoet te komen zou het een oplossing zijn om de eerste term van het schooljaar in grade 4 gebruik te maken van beide talen. Leerlingen leren zo dat de instructies volledig in het Engels gaan. Maar leerkrachten kunnen hier nog dingen in het Xhosa vertellen voor extra ondersteuning. Ook het antwoorden van de leerlingen kan ik deze term nog in twee talen. Aanbevolen wordt wel dat er zoveel mogelijk in het Engels gesproken worden. Maar waar de leerlingen er niet uit komen kunnen zij overschakelen naar de veilige zone namelijk hun moedertaal. Het contact van leerlingen onderling moet zoveel mogelijk gestimuleerd worden om ook in het Engels te spreken. Zodat leerlingen vertrouwd raken met het spreken van de Engelse taal. Tijdens de lessen kan dit geoefend worden door kleine gespreksoefeningen. Om de nieuwsgierigheid van de leerlingen te bevorderen is het belangrijk om afwisseling in de lessen aan te bieden, zodat de leerlingen altijd uitkijken naar wat gaat komen. Houd daarbij wel een vaste structuur in de lessen aan, dit geeft veiligheid voor de leerlingen.

Pedagogische leerklimaat (*Klaslokaal, materiaal, visualisatie, respect, veiligheid in de klas, straffen*)

In het pedagogisch leerklimaat staan alle drie de basisvaardigheden centraal. Het is belangrijk dat een kind zich emotioneel vrij voelt, zelfvertrouwen heeft en nieuwsgierig is. Wat geconstateerd is in het school systeem op Qhayiya primary school is dat er geslagen wordt als straf. Leerlingen krijgen een tik op de vingers met de liniaal of de stok. Al voor dat de leerkracht dit doet kijken leerlingen moeilijk en voelen de pijn al voordat er geslagen is. Dit heeft alles te maken met emotioneel vrij zijn. Leerlingen proberen zich sterk te houden en niet te houden maar naar het slaan gebeurt dit vaak toch. Een manier om dit anders te doen is te kijken naar andere manieren van straffen. Een aantal voorbeelden hiervan worden gegeven in de bijlage

Verder kan het materiaal in de klas bijdragen aan het zelfvertrouwen van de leerlingen. Als er werk hangt wat de leerlingen zelf hebben gemaakt dan kunnen andere leerlingen dit bekijken. Het kan gebruikt worden in de lessen. Dit resulteert dat een leerling doorheeft dat hij of zij gezien wordt. Het werk hangt er en wellicht worden er complimenten over gegeven. Dit versterkt het zelfvertrouwen van de leerlingen. Doordat er materiaal van de leerlingen hangt maakt dit het lokaal eigen. Een plek waar de leerling zich veilig kan voelen.

Leerkracht (*leerkracht gedrag, administratie, les geven*)

De leerkracht speelt een grote rol in het ontwikkelen van de basisbehoeften van de leerlingen. Hoe laat de leerkracht zijn leerlingen veilig voelen in de klas en wat doet hij er aan om het zelfvertrouwen van hen te stimuleren. Heeft de leerkracht na gedacht over de lesopzet zodat hij de leerlingen nieuwsgierig kan maken. Dit zijn allemaal vragen die een leerkracht zichzelf kan stellen. Ten eerste kan een leerkracht zelfvertrouwen geven aan de leerlingen door hun simpelweg complimenten te geven, dit is wat in het onderwijssysteem zoals het nu is mist. Ook kan de leerkracht kijken naar de leerlingen als individu. Hoe behandel je elke leerling. Het maakt soms een groot verschil om te weten wat voor achtergrond een leerling heeft. Persoonlijk contact met de leerlingen is daarom erg belangrijk. Dit geeft de leerlingen het gevoel dat ze gehoord worden en er mogen zijn. Een opzet voor een persoonlijk gesprek is te vinden in de bijlage. Dit gesprek kan een onderdeel van het portfolio zijn.

Leerlingen (*Niveau, leeftijd, resultaten, omgeving*)

Leerlingen zijn zelf het belangrijkste middel om tegemoet te komen tot de drie basisvaardigheden. Het gaat er tenslotte om dat het kind emotioneel vrij is, zelfvertrouwen heeft en nieuwsgierig is. Om een leerling zelf vertrouwen te geven en nieuwsgierigheid in het leerproces te wekken, is het een idee om de leerlingen te betrekken in dit proces. Toetsen worden gemaakt maar vervolgens nooit weer gereflecteerd met de klas. Als een leerling inzicht krijgt in wat zijn fouten zijn, kan het daarvan leren en zich verder ontwikkelen. Daarnaast zou het instellen van een portfolio het proces kunnen bevorderen. Hierin kunnen de leerlingen hun resultaten kwijt waar ze trots op zijn. Hierdoor kunnen zij thuis laten zien waar ze goed in zijn. Een voorbeeld van een eenvoudig portfolio is te vinden in het advies rapport (zie bijlage 1). Verder kan er binnen de klas gekeken worden naar de niveaus van de leerlingen. Sommigen kunnen meer aan dan anderen maar draaien nu precies het zelfde onderwijssysteem mee. Voor anderen is het gemiddelde niveau te hoog en zouden een tandje lager moeten werken. Als een leerkracht inzicht heeft op welke niveau de leerlingen zitten, kan dit gemakkelijk toe gepast kunnen worden in de lessen. Een voorbeeld hiervan is te vinden in de bijlage.

Instructie:

- ✓ Eerste periode van grade 4 kan er een combinatie gemaakt worden met de instructietaal en de moedertaal, zodat de leerlingen kunnen wennen als Engels als instructietaal
- ✓ Daarna mag er volgens CLIL approach gebruik gemaakt worden van een lijst met kernwoorden in de moedertaal om te instructie te verduidelijken
- ✓ Gebruik maken van gespreksoefeningen om de leerlingen vertrouwd te maken met de Engelse taal als voertaal
- ✓ Biedt genoeg afwisseling in de lessen maar houdt wel dezelfde structuur aan zodat leerlingen weten waar zij aan toe zijn

Pedagogisch leerklimaat:

- ✓ Visualisatie van de kernwoorden en de lesstof door eigen werk van leerlingen of artikelen uit de krant of tijdschriften
- ✓ Om de basisbehoeften te ontwikkelen is het raadzaam om te kijken naar de pedagogische omgang met de leerlingen. Zo kan een andere manier van straffen dan slaan meer veiligheid bieden
- ✓ Zorg er voor dat het lokaal een veilig pedagogisch leerklimaat wordt. Dit kan bevordert worden door samen met de leerlingen het lokaal in te richten door werk van leerlingen op te hangen. Ook een keer in de zoveel tijd van plek verwisselen zorgt voor een goede groepsdynamiek

Leerkracht:

- ✓ Na de eerste periode wordt er van de leerkracht verwacht dat er alleen in het Engels les gegeven wordt. Zowel de instructie als de omgang met de leerlingen
- ✓ Door het geven van complimenten kan een leerkracht het zelfvertrouwen van de leerlingen bevorderen
- ✓ Zorg voor persoonlijk contact met de leerlingen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van individuele gesprekken

Leerlingen:

- ✓ Betrek leerlingen in hun eigen leerproces. Bespreek toetsen en opdrachten zodat leerlingen kunnen zien wat ze de volgende keer beter kunnen doen
- ✓ Maak samen met de leerlingen een portfolio. Een map waar de leerlingen en de leerkracht materialen in kunnen stoppen waar zij trots op zijn

Instruction:

- ✓ In the first term of grade 4 there can be made a combination of the language of instruction (English) and the native language (Xhosa), so students can get used to the English language as instruction language
- ✓ It may then be according to use a list of key words in the native language, to support the instruction. This is part of the CLIL approach
- ✓ Use conversations exercises to develop the language of instruction. Students have to get used to the language, this exercises will help them
- ✓ Provide enough variety in the lessons but always use the same structure so that students know what expected from them

Pedagogical learning environment:

- ✓ Make use of visualization of the key words. They have to be somewhere in the classroom. Also is recommended to visualize work of the students about the school subjects
- ✓ To develop the basic needs of the students, it's advisable to look at the pedagogical interaction with the students. An example is to see if there are other ways to punish the students
- ✓ Ensure that the classroom is a safe educational (or pedagogical) learning environment. You can encouraging this with decoration made of work of the students. Also you can change the places of the students once a time, this is good for the group dynamics

Teacher:

- ✓ After the first term the teacher had to teach everything in the language of instruction (English). The only time he can use the native language is for the key words to support the instruction
- ✓ Give the students compliments about their work and behaviour. This will be promote the self-confidence of the students
- ✓ Provide the personal contact with the students. You can do this by individual conversations, also to do the 'proud of conversations'

Students:

- ✓ Involve students in their own learning process. Discuss test results and give back their assignments so they learn from that
- ✓ Create a portfolio. Together with the students you can make a folder with therein the test results, but also the work what makes the student proud

BRONVERMELDING

Baker, C. Jones, B. Lewis, G. (2012) *Translanguaging: origins and development from school to street and beyond*. Bangor University & ESRC Bilingualism Centre at Bangor University, Bangor, UK

Baker C en Jones P. (1998) *Encyclopedia of Bilingualism and Bilingual Education*. Clevedon, MultilingualMatters

Department of Basic Education (2011) *National Curriculum Statements Grades R-12, Curriculum and Assessment Policy Statement (CAPS), Home English* Geraadpleegd op 2 April 2014 via <http://www.education.gov.za/Curriculum/CurriculumAssessmentPolicyStatements/tabid/419/Default.aspx>

García, O., & Kleifgen, J. (2010), *Bilingualism for Equity and Excellence in Minority Education: The United States*. Jaspert, In Van den Branden, K., Van Avermaet, P. & M. Van Houtte (eds.), *Equity and Excellence in Education. Towards Maximal Learning Opportunities for All Students*. New York/London: Routledge. 166-189.

VOORBEELDEN ALTERNATIEVE STRAFFEN

Er zijn verschillende soorten straffen. Om laten zien dat er meer straffen zijn dan alleen de fysieke straf, wordt er in het onderstaande schema weergegeven welke mogelijkheden er nog meer zijn.

Verschillende soorten straffen:	
Materiële straf	Er wordt iets van materiële waarde van de leerling afgepakt. Dit kan ook omgezet worden in een beloningssysteem, door bijvoorbeeld voor elk goed gedrag krijgt de leerling een sticker. Bij bijvoorbeeld 5 stickers mag de leerling iets uitzoeken of iets doen.
Sociale straf	De leerkracht moppert en kijkt boos naar de leerling. Dit kan samen gaan met stemverheffing. Alleen boze blikken valt ook onder sociale straf. Onder sociale valt ook dat de leerkracht de leerling aanspreekt op het ongewenste gedrag. Daarbij kan de leerkracht een aantal keren waarschuwen. Daarna kan de sociale straf over gaan in een van de andere straffen.
Activiteiten straf	De leerling moet een leuke activiteit missen. Ook kan de leerling de klas uitgestuurd worden voor een time-out. Ook dit kan een beloningssysteem worden dat de leerling juist een activiteit mag doen omdat hij zich de hele dag goed heeft gedragen.
Fysieke straf	Een tik, klap of voor lange termijn in de hoek moeten staan zijn voorbeelden van fysieke straffen.

Opzet vorderingsgesprekken met leerlingen

Opzet gesprek: 'Het Trotsopgesprek'

Doel:

1. In gesprek met de leerling de eigen ontwikkeling bespreekbaar maken.

Tijdens dit gesprek kan zowel de leerkracht als de leerling reageren op het werk en de resultaten. Beide kunnen aangeven waar ze trots op zijn en waar verdere ontwikkelingmogelijkheden liggen/ moeten liggen. Het doel is om de leerling inzicht te geven in het eigen werk en zelf verantwoordelijkheid te geven voor zijn of haar eigen ontwikkeling en resultaten. De gesprekken worden verdeeld over vier weken en onder schooltijd gevoerd. De kinderen maken op een format een verslag van het gesprek.

2. In een tweede gesprek worden (spreekuur) de oudergesprekken gevoerd van ouders die op gesprek willen komen of zijn uitgenodigd. Hierin wordt ook de leerling uitgenodigd om zicht te geven op de eigen ontwikkeling en de afspraken helder en duidelijk te formuleren naar de ouders. Hierdoor zijn ouders op de hoogte van de afspraken die samen gemaakt zijn. De medeverantwoordelijkheid is ook hierdoor gewaarborgd. Er is een duidelijke communicatiestructuur tussen ouders - leerling en leerkracht. Op verzoek van de ouder(s) kan er in het vervolg weer een gesprek zonder de leerling plaats vinden.

3. Tijdens de vervolgsprekuren zijn de andere ouders welkom en kunnen de leerlingen die nog niet geweest zijn aanschuiven.

Ouders die al eens geweest zijn met hun kind kunnen dan zonder hun kind aanschuiven.

4. Evaluatiegesprekken.

Later in het schooljaar worden de 'Trotsopgesprekken' geëvalueerd door opnieuw gesprekken met de leerlingen te voeren, deze zijn tussen leerkracht en leerling. Tijdens de eindgesprekken voor de keus VO kan de evaluatie met de ouders erbij plaats vinden.

Gespreksformulier leerkracht: 'Trotsopgesprek'

Naam:	Datum:	Leerkracht:
Gesprekspunten:	Notities:	
<p>1. Waar ben je trots op? Waar ben je goed in? Denk aan je werk, je resultaten, je creativiteit, je persoon, enz.</p>		
<p>2. Hoe vind je het op school? Denk aan je werk, de juf/meester, andere kinderen, de sfeer. Wat is jouw rol hierin?</p>		
<p>3. Wat wil je verbeteren? Waar wil je hulp bij hebben en van wie?</p>		
<p>4. Welke afspraken gaan we maken?</p>		
<p>5. Wat wil je nog vertellen?</p>		
<p>6. Hoe heb je dit gesprek ervaren? Heb je nog tips?</p>		
Evaluatie op:		

Verslagformulier leerling: 'Trotsopgesprek'

Naam:	Datum:	Leerkracht:
Verslagpunten:	Verslag van 'Trotsopgesprek'	
Ik ben goed in....		
Hier ga ik aan werken....		
We hebben de volgende afspraak of afspraken gemaakt....		
Handtekening leerling:		
Handtekening leerkracht:		
Handtekening ouder(s):		
Reactie ouder (s):		

Evaluatieformulier leerling: 'Trotsopgesprek'

Naam:	Datum:	Leerkracht:
Gesprekspunten:	Notities:	
1. Waar ben je trots op, kijkend naar de afspraken van het vorige gesprek?		
2. Wat wil je nu nog verbeteren? Hoe ga je dat doen?		
3. Wat vond je van de 'Trotsopgesprekken'? Wat heeft het je opgeleverd? Wat zou je nu anders gedaan hebben?		

INDELING NIVEAU LEERLINGEN

Groepsplannen

Bij groepsplannen wordt er gebruik gemaakt van differentiatie. Zo maak je onderscheid in het niveau van de leerlingen. Het niveau van de leerlingen kan ingedeeld worden in drie niveaus namelijk:

1. De instructiegevoelige groep. Deze groep krijgt de basis instructie. Dit is de instructie die altijd gegeven wordt.
2. De instructie afhankelijke groep. Deze groep krijgt na de basis instructie nog een extra instructie. Hierin worden een aantal dingen nog een keer uitgelegd en worden de eerste oefeningen met de leerlingen gedaan.
3. De instructie onafhankelijke groep. Deze groep heeft geen instructie nodig. Zij mogen de basis instructie mee doen, maar als zij denken dat ze zonder de instructie het werk kunnen maken mag dat ook.

Hieronder is een schema weer gegeven hoe een groepsplan er uit kan zien. In de eerste kolom komen de namen van de leerlingen per niveau groep. Bij 'doel' komt te staan wat de leerlingen moeten kunnen per term. Ook beschrijf je het materiaal wat je nodig hebt en hoe je wilt organiseren.

Per term wordt er een nieuw groepsplan gemaakt, want wellicht zijn er leerlingen die naar een andere groep kunnen.

	Namen leerlingen	Doel	Materiaal	Organisatie
Instructie onafhankelijk				
Instructie gevoelig				
Instructie afhankelijk				

PORTFOLIO

Een portfolio is een map waar de leerling zich zelf mee kan presenteren. In deze map worden de vorderingen bij gehouden en kunnen leerlingen werk in kwijt waar ze trots op zijn. Een portfolio helpt de leerling inzicht te krijgen in het eigen leerproces. Ook kunnen ze zo de resultaten presenteren naar de buiten wereld. De indeling kan als volgt zijn:

- Voorkant
- Inhoudsopgave
- Resultaten school
  - Rapporten per term
  - Toets resultaten
  - Trots op gesprekken + evaluaties
- Werk van de kinderen
  - Tekeningen
  - Werkstukken
  - Verhalen
  - Ander werk waar zij trots op zijn
  - Foto's